

Samhällsbyggnadskontoret,
Marta Dypbukt
Planarkitekt

YTTRANDE

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

YTTRANDE

Sala kommun har tagit emot en inbjudan till yttrande från Trafikverket avseende *"Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037"*. Ärendet har beretts av Samhällsbyggnadskontoret i samarbete med Tekniska kontoret och transportstrateg. Genom sitt yttrande vill Sala kommun trycka på vikten av att möjliggöra för utveckling och tillväxt i mindre orter genom satsningar på infrastruktur som är viktig genom kopplingarna de utgör, även om de inte är de mest trafikerade. Vi vill också lyfta Salas viktiga roll som knutpunkt för järnvägstrafik. Dels avseende kopplingen mellan Västmanlands, Uppsalas och Dalarnas län, både för tåg- och vägtransporter. Denna roll bedöms bli allt viktigare i och med planerad Nato-bas i Enköping. Dels för att Sala är en av orterna som passeras av persontågslinjen UVEN. Via den kopplas Sala även till ett långt stråk av orter inom avstånd för arbetspendling. Det innebär att satsningarna längs denna sträcka, exempelvis på Mäljarbanan, också är av stor betydelse för Sala kommun.

Järnväg

Sala kommun ser positivt på att så stor del av planeringsramen är reserverad för upprustning samt utbyggnad av järnväg och att man för första gången gjort en bedömning om när järnvägsunderhållet är återtaget.

Dalabanan

Medel för fortsatta hastighetshöjande åtgärder och ökad kapacitet, samt åtgärder för ökad turtäthet och kortare restid på järnvägssträckan Dalabanan finns till Sala kommuns glädje avsatt i förslaget till nationell plan. Transportstråket utgör viktig infrastruktur för både Västmanlands län och kringliggande län.

I planförslagets bilaga *"Namngivna investeringar – underlagsrapport till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037"* beskrivs att åtgärdande av plankorsningar Uppsala-Sala-Avesta Krylbo ingår i arbetet. Sala har länge väntat på två planskilda korsningar i centrala Sala; En underfart för bil och gång-/cykeltrafik väster om Sala station, samt en gång- och cykelbro öster om Sala station och är glada över att de finns med i planen. Nya planskilda korsningar kommer minska barriäreffekten som järnvägen utgör och möjliggöra för utveckling av det i översiktsplanen utpekade utvecklingsområdet Norrmalm. Sala kommun vill dock trycka på vikten av att den östra plankorsningen vid Metso (Norrängsgatan) finns

kvar för biltrafik. Tidigare förslag att stänga denna plankorsning skulle medföra att endast en väg kvarstår att passera järnväg mellan nord och syd. Även blåljusverksamhet har pekat ut detta som en risk. Detta skulle medföra en ökad trafikmängd på Väsbygatans känsligaste del – resecentrum, med flera oskyddade trafikanter. Vid händelse av olycka eller underhåll i den enda kvarstående passagen mellan nord och syd skulle det bli totalstopp med stora negativa effekter på trafikens framkomlighet.

Ostkustbanan, fyrspår (Uppsala- länsgränsen Uppsala-Stockholm)

Sala kommun är positiva till förslag på föreslagen utbyggnad av Ostkustbanan mellan länsgränsen Uppsala-Stockholm och Uppsala stad, då detta i förlängningen innebär en bättre koppling mellan Sala och Arlanda/Stockholm.

Sala-Oxelösund (UVEN)

Sala kommun vill även lyfta att fortsatt investering i järnvägssträckan Sala-Oxelösund (UVEN) är viktig för kopplingen mellan Västmanlands och Dalarnas/Uppsalas län samt söderut och kopplingarna mot Södermanland/Östergötland och önskar att denna ska tas med i nationell plan. Sträckan är särskilt viktig för Sala kommuns planerade utveckling då Ransta är en prioriterad servicenod i kommunens översiktsplan. Bland annat finns behov av en till plattform vid Ransta station för att möjliggöra samtidig infart och att tillskapa planskilda korsningar vid Ransta station samt längs riksväg 70 vid Kumla kyrkby. Ökad kapacitet på järnvägssträckan Västerås–Sala är viktig för koppling mellan Västmanland–Dalarna samt Västmanland–Uppland och bidrar till ett minskat tryck på sträckan Västerås-Stockholm. UVEN:s dragning är viktig för Sala eftersom den, förutom kopplingen till Uppsala, skapar möjlighet till miljömässigt hållbar arbetspendling till ett flertal större städer längs sträckningen. Därför är kapacitetsökningarna på Mälarbanan viktiga även för Sala kommun. Dessa möjliggör mer trafik och högre tillförlitlighet, vilket Sala kommun ser som avgörande för att locka fler att använda tåget som färdmedel, men också för att göra arbetspendling inom ett större område aktuellt.

Väg

Sala kommun ser mycket positivt på avsatta medel för vägunderhåll som kommer innebära att allt eftersatt vägunderhåll kan återtats under planperioden.

Riksväg 56

Sala kommun gläds åt att den planerade ombyggnaden av riksväg 56 mellan Sala-Heby får ytterligare medel och att den pekas ut som prioriteringskategori 1. Vi vill dock uttrycka viss oro kring planerad byggstart. Planerad byggstart under 2025 sköts upp till våren 2026 och nu kom nyheten om ytterligare förseningar och att byggstart bedöms bli först 2027. Sala kommun ser det som mycket angeläget att arbetet kommer igång så fort som möjligt. Sala kommun vill också lyfta vikten av att den planerade cirkulationsplatsen i korsningen Fridhemsgatan/Norrby Prästgård/Väg 56 byggs.

Förbifart Sala

På grund av att en stor andel tung trafik färdats från riksväg 70 till riksväg 56 via Sörskogsleden och väg 800 har Sala kommun behövt förbjuda genomfart för tung trafik samt farligt gods på Sörskogsleden. Detta har i sin tur lett till en ohållbar utveckling då trafikmängd av ovan nämnda trafikslag ökat i centrala Sala tätort eftersom Väsbygatan använts i stället. Detta önskar Sala kommun ändra på genom att åter tillåta den förbjudna trafiken genomfart på Sörskogsleden. Sala kommun skulle helst se att förbifart öster prioriterades i den nationella planen och att tung trafik samt farligt gods ej färdas genom stadskärnan. Om detta inte är möjligt ser Sala kommun genomfart på Sörskogsleden som det bästa alternativet i nuläget. Innan genomfart för tung trafik och farligt gods återigen kan tillåtas på Sörskogsleden, krävs åtgärder och Sala kommun vill därför efterfråga stöd och samarbete från Trafikverket och regionen i denna gemensamma fråga.

Riksväg 70

Sala kommun vill se att åtgärder på riksväg 70 tas med i nationell plan. Vägen är en av de viktigaste regionala förbindelserna mellan Dalarna och Mälardalen, men delar av den är fortfarande inte mötesfria. Vi vill lyfta behovet av att bygga om vägen till 2+1 väg från Simtuna fram till Tärnarakan. Dessa åtgärder behövs för förbättrad koppling mellan Dalarna och Västmanland/Uppsala län, vilket bedöms vara av särskilt stor vikt i och med planerad Nato-bas i Enköping.

Länsväg U 726

En åtgärd som inte föreslås pekas ut i den nationella planen, men som Sala kommun ändå vill lyfta behovet av, är att en breddning av länsväg U 726 mellan Ransta och Tomta utreds. En breddning skulle möjliggöra fortsatt utveckling av Ransta och kollektivtrafiken i området.

Avslutning

Avslutningsvis vill vi tacka för möjligheten att skicka in vårt inspel och meddela att vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete i att bygga ett mer hållbart och tillgängligt transportsystem.

Victor Zakrisson

Plan- och exploateringschef

Marta Dypbukt

Planarkitekt